

KRITIKA

Melanholična dionizičnost neke kresne noči

ODER

Avtorski projekt: *Sen kresne noči*.

Režija Jernej Lorenci.

Mestno gledališče ljubljansko.

Pia Brezavšček

Mestno gledališče ljubljansko je po naključju postreglo s premiero *Sna kresne noči* režiserja **Jerneja Lorencija**, preloženo iz lanske sezone, ravno v dneh, ko je ta prejel nagrado evropske komisije za gledališče – premio Europa. Gre pa za avtorski projekt, ki je nastal po motivih Shakespearjevega dramskega besedila *Sen kresne noči*. To s sanjskim in pravljичnim zabeljeno in zato v zgodbi in zgradbi precej konfuzno komedijo je režiser z ekipo šestih igralcev z metodo improviziranih situacij in skupnega oblikovanja besedila temeljito preoblikoval tako, da je od izvornika ostalo le nekaj vrstic, osnovna (navzkrižna) razmerja med tremi protagonističnimi pari in ideja razbijanja mita romantične ljubezni. Slednje pa se ni lotil v smislu dionizične transgresivne erotike, kot je s to storil marsikateri režiser pred njim, ampak je bezal po precej bolj trpkih aspektih kompleksnosti ljubezenskega odnosa, ki ima to moč, da razpre nezavedno in priključne ne le tisto najbolj ranljivo in nežno, ampak tudi tisto najtemnejše v nas.

Prostor dogajanja (scenograf **Branco Hojnik**) v tej postavitvi ni več pravljичni gozd, ampak interier: ogromna izpraznjena, na videz prestižna, a – kot nakazujejo plastične zavese in ogrodje stolov v nekakšni neobaročni izpeljavi – vseeno nekako cenena restavracija brez značaja in okusa. Mizanscena umešča igralce v obeh dobro uro trajajočih dejanjih statično za tri mize v ospredju odra, za njimi pa ves čas zeva nenaseljena praznina. Ta hkrati ponažarja ekskluzivnost elitnega družbene-

ga položaja likov, še bolj pa njihovo globoko osamljenost, ki jim je ne uspejo presekat niti osti ljubezenskih srečanj, ki večinoma ostajajo neuspela, brez vzajemnosti, brez izkupička ali konsenza. Kar naj bi bilo veselo praznovanje treh skorajšnjih porok, se izkaže za grozljivo nerodno in zadušljivo situacijo, kjer tako rekoč nikomur ni do tistega, s katerim mora biti. Vse skupaj pa se, predvsem po zaslugi nadutega in blebetavega Demetrija (**Matej Puc**), zavija v grozljivo malenkostno leporečje in širokoustenje, kamor se mimogrede vrivajo najhujši predsodki in šovinizmi. Dejanju pred odmorom z linearno zgodbo priprave na poroke, kjer je treba zadovoljevati kaprice prevzetnega, a precej neumnega absolutista Tezeja (**Primož Pirnat**), še uspe držati videz komedije in občinstvo tej liniji s svojim smehom rade volje sledi. Že kmalu pa se ta modus (na srečo) zamenja. Spremeni se slog pripovedovanja in protagonisti o sebi in svoji zgodbi govorijo v

tretji osebi. Po odmoru sledi pravi plazvdora nezavednega, ki situacijo iznakaži z repetitivnimi, ojačevanjem glasov, nenadnimi monološkimi izpovedmi: »šla bom« Hermije (**Jana Zupančič**), spremenjeno prezenco likov – Tezej in Hipolita (**Jette Ostan Vejrup**) si zamenjata (spolni) vloge ... Pri Lorenciju ni nobenega oslovskega favna ali škrate, to vlogo igra pijanski delirij, omamljenost, ki jo izvrstno, z zmedenostjo in blodnjami utelesi Matej Puc in ta njegova eskapada nato rezultira v posilstvo Helene (**Ajda Smrekar**). Intenzivnost prizora je tudi ob aktualnih aferah dober opomnik, da nobena koketnost pač ne more biti opravičilo za spolno nasilje. Nikoli.

Vizija ljubezni v predstavi je torej tista, za katero pravimo, da nam je vsem v pogubo, saj ne izvljaja le škratkov, ampak tudi demone. Čeprav mračna in melanholična, je dionizična, saj je intenzivnost ljubezni, čeprav ugonablja, intenzivnost samega življenja. ✕

Shakespearjevo pravljичno komedijo *Sen kresne noči* je režiser Jernej Lorenci z ekipo šestih igralcev temeljito preoblikoval tako, da je od izvornika ostalo le nekaj vrstic, osnovna razmerja med tremi pari in ideja razbijanja mita romantične ljubezni. Peter Uhan